

Alsó-Tisza vidéki Környezetvédelmi és Vízügyi Igazgatóság

Tárgy: Újszegedi építések
árvízvédelmi vonatkozásai

Dr. Szabó Iászló
Önkormányzati Képviseelő Úr
részére

Tisztelt Képviseelő Úr!

Fenti tárgyban 2008. november 11-én küldött elektronikus levelére válaszolva csatoltan megküldöm az ATIKÖVIZIG által - Szeged Megyei Jogú Város Építési Szabályzatának módosításához 2006. év novemberében - készített szakvélemény Újszegedet érintő részét. Képviseelő Úr által feltett alábbi kérdésekre a válasz a megfelelő színnel van kiemelve.

Mivel szolgálhatja a tulajdonos az árvízvédelem (az ATIKÖVIZIG) érdekeit?
(töltéshízlalás, terület föld-föltöltése stb.)

Mi az ATIKÖVIZIG elvárása a közművek elhelyezését illetően?

Mi az ATIKÖVIZIG által szabott (műszaki, jogi) követelménye annak, hogy a lakos (tulajdonos) a töltésoldalon lévő (beépített ill. beépítetlen) telkére a töltéskorona felől gépjárművel bejárjon?

I. ÁLTALÁNOS ELŐÍRÁSOK

1. A vízoldali töltéslábtól mért 60 m-es illetve a mentett oldali töltéslábtól számított 110 m-es korlátozási zóna

Ezen a területen a 94/2007. (XII.23.) KvVM rendelet 48. §-a az irányadó. A rendelet a vízoldali töltéslábtól 60 m-en belül, a mentett oldali töltéslábtól 110 m-en belül engedélyhez köti az anyaggödör, munkagödör nyitását.

Tekintettel arra, hogy a kötött fedő réteg épsége meghatározza az árvízi biztonságot, szükségesnek tartjuk, hogy a mentett oldali 110 m-es sávon belül a fedőréteget megbontó építési árkok, munkagödrök, medencék és tározók stb. csak részletes talajmechanikai adatok és szivárgáshidraulikai számítások birtokában létesülhessenek. A terhelés oldalról a folyó legnagyobb vízszintjét kell figyelembe venni. Építés esetén gondoskodni kell arról, hogy a munkagödör megfelelő földanyaggal kerüljön visszatöltésre, abba törmelék ne kerüljön a kontúrszivárgások miatt. Drénezés esetén módot kell adni az összegyülekező víz mennyiségének és minőségének megfigyelésére.

A terepszint alatti építményeket annak figyelembe vételével kell kialakítani, hogy káros vízbetörés és szivárgás ne történjen.

Árvíz alatt tilos a vizet kiszivattyúzni.

Az építés megkezdését és befejezését úgy kell ütemezni, hogy a fedőréteg időszakos megbontása sem okozzon árvízveszélyt, védekezés időszakában az építető saját költségen köteles a védelemvezető utasítására a szükséges biztonság megteremtő intézkedéseket megtenni.

A felszíni vizek elvezetése a belterületi vízrendezés keretén belül valósul meg.

A területet érintő beavatkozásokat az árvízvédekezés szakmai irányításáért felelős szervezettel engedélyeztetni szükséges.

2. Fakadóvízes sáv (21/2006. (I.31.) Korm. rendelet)

A 21/2006. (I.31.) Korm. rendelet a fakadóvizek által veszélyeztetett területek használatáról és hasznosításáról, előírásai meghatározók tárgyi területre.

Az 1. pontban leírt 110 m-es sávra vonatkozó általános követelmények alapjai a fakadóvízes sáv építési előírásainak.

Magas tiszai vízálláskor a töltés testen, az altalajon keresztül szivárgás indul el, ami a mentett oldalon a felszínre kerül, és sávokban a területet elborítja, elboríthatja.

Az árvízvédekezés alatt a fakadóvízes sávban fontos a védelemvezető utasítása szerint a vizek szabályozott kormányzása. Ez lehet elvezetés vagy a víz területen tartása ellennyomásként.

A fakadóvízes sávban a területet úgy kell kialakítani, hogy a töltés lábától a víz elvezethető legyen. Ennek érdekében a sávban végzett tereprendezési (feltöltési) munkákat engedélyeztetni kell – a töltéstől kifelé lejtő egyenletes tereprendezést kell kialakítani. A tereprendezésnek összhangban kell lenni a betorkoló utcák geometriájával és a kiépített csapadékvíz elvezető hálózattal.

Fakadóvízes sávban csak olyan alapozási mód fogadható el, amely a talaj szerkezetét a legszükségesebb mértékben bontja meg, illetve nem igényel munkagödör vagy árok visszatöltést. Támogatandók a sekélyalapozási módok (sík, lemez, sáv alap), természetes felszín alatti helyiség (pince, mélygarázs, medence) kialakítása nem javasolt.

Ilyen irányú igények felszín feletti feltöltésekben az általános tereprendezési előírásokat betartva valósítható meg.

Az építmények lábukat – biztonsággal – terepszint fölé kell emelni. Ennek mértéke tapasztalati lehet – alapvetően az eddigi fakadóvíz megjelenés és a kialakított felszíni vízelvezető rendszer határozza meg.

A töltés lábánál kialakított zárt szivárgó rendszerek a töltés állékonyságát növelik, annak tartozékaként vannak jelen. Kedvező hatásuk a fakadóvizekre az építmények szempontjából nem vehető figyelembe.

Fakadóvízes területen szikkasztás, trágyagyűjtés, veszélyes anyag tárolása nem valósítható meg.

Fakadóvízes területen keletkezett károk vonatkozásában a 21/2006 Korm. rendelet 11.§ (2) bekezdés az irányadó.

A területet érintő beavatkozásokat az árvízvédekezés szakmai irányításáért felelős szervezettel engedélyeztetni szükséges.

3. Az árvízvédelmi töltés lábaitól mért 10 m-es védősávok (120/1999. (VIII. 6.) Korm.rendelet)

A 10 m-es töltésláb melletti víz-és mentett oldali sávra a 120/1999. (VIII.6.) korm. rendeletben foglaltak az irányadók. Ugyancsak érvényesek az 1. és 2. pontban foglaltak.

A víz-és mentett oldali 10-10 m-es sáv a gáttest része, a védelmi tevékenység elsődleges szinttere.

Ezeket a védősávokat építési tilalommal kell védeni, azokon elsődlegesen gyepművelés tartandó fenn.

A 10 m-es sáv tisztán és szabadon tartása a jelen belterületi állapotokat tekintve nem mindenütt biztosított. A túrt állapot elfogadható és megfelelő műszaki kialakítása a városi önkormányzat és az árvízvédekezés szakmai irányításáért felelős szervezet közös megállapodása alapján történhet kivételes esetben egy-egy szakaszra egységesen vonatkozóan (közművek, utak, építmények a töltésoldalban, stb.).

A 10 m-es sávban történő tereprendezés az árvízvédelmi töltésépítés szabályainak maradéktalan betartása mellett végezhető.

A meglévő közművek túrt helyzetének fejlesztésekor a védelmi szempontok elsődlegességét kell biztosítani.

A területet érintő beavatkozásokat az árvízvédekezés szakmai irányításáért felelős szervezettel engedélyeztetni szükséges.

4. Az árvízvédelmi töltések környezetében ill. a töltéstesten történő építkezések annak figyelembevételével valósulhatnak meg, hogy az építmény és az építkezés munkafázisai a már meglévő árvízvédelmi

biztonságot nem gyengíthetik.

Az 1., 2. és 3. pontban foglaltak betartandók.

Az árvízvédelmi töltés és 10 m-es sávjának árvízi biztonságát építési tilalommal kell védeni. A már kialakult a fentiekől eltérő helyzetekben építések a gáttest (töltés és védősáv) legszükségesebb megbontásával (humuszosítás, sekély alapozások elvégzése) végezhetők. A közművek és egyéb építmények elhelyezése csak kihizlalásban, feltöltésben valósítható meg. A gáttestet érintő tereprendezések az árvízvédelmi töltés építés műszaki előírásainak megfelelően az ott előírt anyagokból történhetnek. Az építkezések kisvízi időszakban végezhetők, árvíz alatt a szükséges helyreállítási munkákat az építető köteles a védelemvezető utasításai szerint saját költségén elvégezni.

A gáttest és fakadóvízes sávban építési ütemtervet és nagyvíz esetére árvízi helyreállítási tervet kell készíteni.

Az árvízvédelmi töltést nyomvonalas létesítménnyel keresztezni csak a 379/2007. (XII. 23.) Korm. rendelet alapján, illetve annak betartásával és az Alsó-Tisza vidéki Környezetvédelmi és Vízügyi Igazgatóság engedélyével lehet.

A területet érintő beavatkozásokat az árvízvédekezés szakmai irányításáért felelős szervezettel engedélyeztetni szükséges.

5. Az árvízvédelmi töltés (töltés és 10 m-es védősávja) nem közterület és nem közút.

A töltésen való közlekedés az árvízvédelmi fenntartási, üzemelési és védekezési feladatok ellátását biztosítja. Árvízmentes időszakban idegen számára a kezelő által kibocsátott töltésközlekedési engedély birtokában van mód a töltésen való közlekedésre, az engedély előírásainak betartásával.

A hullámtér megközelítése a töltéshez csatlakozó utak folytatásában, keresztező rampákon történhet.

Mivel a töltés nem közterület, közút, ezért építési telek arról nem közelíthető meg.

A kialakult helyzetet tekintve a belterületi szakaszon a töltés közlekedésre történő igénybevétele az önkormányzat és a vízkárelhárításért felelős szervezet közös megállapodása alapján történhet annak figyelembevételével, hogy árvízvédekezés alatt a töltés védelmi terület, a védelemvezetés utasítása alapján „idegenek” számára korlátozások lépnek érvénybe.

Létrejött megállapodás esetén, annak tartalma kerüljön rá a rendezési tervre.

A területet érintő beavatkozásokat az árvízvédekezés szakmai irányításáért felelős szervezettel engedélyeztetni szükséges.

6. Hullámtér

A hullámtérre vonatkozóan 21/2006. (I.31.) Korm. rendelet az irányadó.

A hullámtér a nagyvízi lefolyás területe, érdességének csökkentése, az árhullámok levonulásának segítése miatt szükséges a szegedi szűkületben az erdők tisztántartása, gyérítése, ligetes kialakítása (lásd. Partfürdő, Lapos).

Javasoljuk a meglévő építmények, üdülők kapcsán az üdülő rendezési tervek elkészítését. Ezt követően az esetlegesen foghíjas telkek beépítési lehetőségeit a vízkárelhárításért felelős szervezet és az önkormányzat közös megállapodása alapján valósítható meg.

A területrendezési tervek készítése kapcsán szükségesnek tartjuk az építési engedélykésztés és a megvalósítás felülvizsgálatát az építés idején érvényes előírások figyelembevételével. Az engedélykésztés egyértelműen

tartalmazzák, hogy árvíz esetén az építmények megközelítésére nincs mód. Út, közmű és egyéb kommunális létesítmények csak ennek birtokában egységesen építhetők ki. A parti és töltés előtéri sávok építési tilalommal védettek. A 21/2006. Korm. rendeletnek megfelelő közösségi célú építmények csak akkor helyezhetők el, ha azok a városrendezési tervben szerepelnek (helyi építési szabályzatnak és szabályozási tervnek megfelelnek). A beépítés mértékadó vízszintjeként a 2006. évi LNV veendő figyelembe (Szegedi Állami vízmércén észlelt 1009 cm-es vízállás).

A hullámtér rendezésénél a VTT előírásait be kell tartani.

A hullámtér használatok kialakítását a város által elfogadott a használati és egyéb feltételeket tartalmazó elképzeléseik megfogalmazását tükröző területi egységekben és nem egyenként javasoljuk a jövőben megvalósítani.

A hullámteret érintő beavatkozásokat az árvízvédekezés szakmai irányításáért felelős szervezettel engedélyeztetni szükséges.

7. A folyó

A folyó használatát a hajózási előírások és az általános folyószabályozási tervek határozzák meg.

Belterületen elhelyezkedő úszóművek vonatkozásában az esztétikai és funkcionális használat megfelelősége érdekében egy közös folyókezelői-önkormányzati megállapodást tartunk szükségesnek. Az igénybevételek az Önkormányzat előzetes elfogadása mellett a kezelő hozzájárulásával valósíthatók meg.

II. TERÜLETSPECIFIKUS ÉSZREVÉTELEK ÉS ELŐÍRÁSOK

11.06 árvízvédelmi szakasz (Tisza bal part - Maros bal part)

Tisza bp. 3+610 - 7+590 tkm szelvényig (Szeged-Újszentiván közigazgatási határa - Lövölde u.)

Az árvízvédelmi töltés 2006. évben kiépítésre kerül. A töltés mentett oldalán mezőgazdasági művelés folyik. A mentettoldali 10 m-es védősáv a fejlesztés miatt rendezendő.

Az általános előírások betartása mellett a védelmi biztonság elsődleges prioritását kívánjuk biztosítani.

Alkalmazandó előírások:

1. Általános előírások 1. pontjában leírtak.
2. Általános előírások 2. pontjában leírtak. Fakadóvízes területként az 1. pont szerinti mentettoldali töltéslábtól mért 110 m-t javasoljuk kijelölni.
3. Általános előírások 3. pontjában leírtak. A fejlesztést követően a mentettoldali 10 m-es sáv rendezendő a töltés fejlesztés III. ütemében, a védelmi előírásoknak megfelelően.
4. Általános előírások 4. pontjában leírtak.
5. Általános előírások 5. pontjában leírtak.
6. Általános előírások 6. pontjában leírtak.
7. Általános előírások 7. pontjában leírtak.

**Tisza bp. 7+590-8+560 tkm szelvényig
(Lövölde u. – Régi vasúti híd)**

Az árvízvédelmi töltés 2006. évben kiépítésre került. Az alsó padkán közút vezet. Jelenleg az árvízvédelmi töltés és a közút önkormányzati tulajdonban van. Előzetes egyeztetés szerint a 2284-es hrsz. (töltés és út) a telekhatárig állami tulajdonba, VIZIG kezelésbe kerül, azzal hogy a meglévő közlekedési területre illetve közművekre az üzemeltetők szolgalmat kapnak.

Az általános előírások betartása mellett a védelmi biztonság elsődleges prioritását kívánjuk biztosítani.

Alkalmazandó előírások:

1. Általános előírások 1. pontjában leírtak.
2. Általános előírások 2. pontjában leírtak. A fakadóvízes terület az Akácfa utca illetve az Akácfa u.-Vedres u. vonalát összekötő vonallal javasoljuk kijelölni.
3. Általános előírások 3. pontjában leírtak.
4. Általános előírások 4. pontjában leírtak.
5. Általános előírások 5. pontjában leírtak.
6. Általános előírások 6. pontjában leírtak.
7. Általános előírások 7. pontjában leírtak.

**Tisza bp. 8+560 – 10+207 tkm szelvényig
(Régi vasúti híd – Bertalan-híd)**

Az árvízvédelmi töltés a mértékadó szintre kiépült. A magassági biztonságot az alacsony vasbeton támfal biztosítja. A töltéskorona széles, burkolt. A telekhatárok a mentettoldali koronaélben találhatóak. A töltésszelvény az átlagosnál kihízaltabb. Több helyen csak a töltéskoronáról lehetséges a telkek megközelítése.

Az ATIVIZIG Árvízvédelmi és Folyószabályozási Osztálya 1992. március 23-án 67/8/1992. ikt. számon levelet küldött Szeged MJV Polgármesteri Hivatal Városrendezési és Építésügyi Irodájának, amelyben ezen a területen az árvízvédelmi töltés felőli telekhatártól mért 16 m széles sávra építési korlátozást rendelt el. Ezen a 16 m széles területen nem szabad olyan tevékenységet végezni amely a talaj szerkezetét, szilárdságát, összetételét megbontaná, annak elszennyeződését eredményezné. Ez a terület hasznosítási szempontból kizárólag gyepművelésű lehet.

Jelenleg a kistámfal mögötti töltéskorona önkormányzati tulajdonban van, előzetes egyeztetés szerint a telekhatárig állami tulajdonba, VIZIG kezelésbe kerül, azzal hogy a meglévő közlekedési területre illetve közművekre az üzemeltetők szolgalmat kapnak.

Az általános előírások betartása mellett a védelmi biztonság elsődleges prioritását kívánjuk biztosítani.

Alkalmazandó előírások:

1. Általános előírások 1. pontjában leírtak.
2. Általános előírások 2. pontjában leírtak. A fakadóvízes terület a Vedres és Szentgyörgyi Albert utcákkal javasoljuk kijelölni.
3. Általános előírások 3. pontjában leírtak. A mentettoldali 10 m-es védősáv nem értelmezhető. A rézsús felület és a beépítés vonala előtt 10 m-es vízszintes gyepesített sáv biztosítandó. A töltés felőli telekhatárra zárt fal jellegű kerítés nem építhető.

A Belvárosi hídtól a Régi vasúti hídig a kihízalt mentettoldali koronaélben lévő építmények által kijelölt beépítési vonal elfogadható.

4. Kiemelten biztosítani kell az általános előírások 4. pontjában leírtakat.
5. Kiemelten biztosítani kell az általános előírások 5. pontjában leírtakat.
6. Általános előírások 6. pontjában leírtak.

7. Általános előírások 7. pontjában leírtak.

**Tisza bp. 10+207 - 11+020 tkm szelvényig
(Bertalan-híd - Marostói u. (Vastorony))**

Az árvízvédelmi töltés a mértékadó szintre kiépült. További fejlesztési elképzelések nincsenek. A töltésszelvény az átlagosnál valamivel kihízaltabb. Több helyen csak a töltésről lehetséges a kertek megközelítése, így azok nem minősülnek építési teleknek, azzá kizárólag az önkormányzat és az árvízvédelmi töltés kezelője között létrejött megállapodás alapján válhatnak.

Az ATIVIZIG Árvízvédelmi és Folyószabályozási Osztálya 1992. március 23-án 67/8/1992. ikt. számon levelet küldött Szeged MJV Polgármesteri Hivatal Városrendezési és Építésügyi Irodájának, amelyben ezen a területen az árvízvédelmi töltés felőli telekhatártól mért 16 m széles sávra építési korlátozást rendelt el. Ezen a 16 m széles területen nem szabad olyan tevékenységet végezni amely a talaj szerkezetét, szilárdságát, összetételét megbontaná, annak elszennyeződését eredményezné. Ez a terület hasznosítási szempontból kizárólag gyepművelésű lehet.

Az általános előírások betartása mellett a védelmi biztonság elsődleges prioritását kívánjuk biztosítani.

Alkalmazandó előírások:

1. Általános előírások 1. pontjában leírtak.
2. Általános előírások 2. pontjában leírtak. A fakadóvízes terület a Tárogató utca vonaláig jelölhető ki.
3. Általános előírások 3. pontjában leírtak. A mentettoldali 10 m-es védősáv nem értelmezhető. A rézsús felület és a beépítés vonala előtt 10

m-es vízszintes gyepesített sáv biztosítandó. A töltés felőli telekhatárra zárt fal jellegű kerítés nem építhető.

4. Kiemelten biztosítani kell az általános előírások 4. pontjában leírtakat.

5. Kiemelten biztosítani kell az általános előírások 5. pontjában leírtakat.

6. Általános előírások 6. pontjában leírtak.

7. Általános előírások 7. pontjában leírtak.

**Tisza bp. 11+020 - 11+800 tkm szelvényig
(Marostói u. (Vastorony) - Szövetség u.)**

Az árvízvédelmi töltés a mértékadó szintre kiépült. További fejlesztési elképzelések nincsenek.

A töltésállékonyságot a mentettoldali zártszivárgó biztosítja.

A víz és mentettoldali 10 m-es védősáv biztosított.

Az általános előírások betartása mellett a védelmi biztonság elsődleges prioritását kívánjuk biztosítani.

Alkalmazandó előírások:

1. Általános előírások 1. pontjában leírtak.

2. Általános előírások 2. pontjában leírtak. A fakadóvízes területet az Ekopark déli határáig illetve a Tárogató utcáig javasoljuk figyelembe venni.

3. Általános előírások 3. pontjában leírtak.

4. Általános előírások 4. pontjában leírtak.

5. Általános előírások 5. pontjában leírtak.

6. Általános előírások 6. pontjában leírtak.

7. Általános előírások 7. pontjában leírtak.

**Tisza bp. 11+800 – Maros bp. 2+100 tkm szelvényig
(Szövetség u. – Szeged közig. határa)**

Az árvízvédelmi töltés a mértékadó szintre kiépült. További fejlesztési elképzelések nincsenek.

A víz és mentettoldali 10 m-es védősáv biztosított.

A közigazgatási határ és a Holt-Maros közötti védősávon kívüli mentettoldali töltéslátár mezőgazdasági művelés alatt áll, a Holt-Maros és a Szövetség utca között elszórtan építmények találhatóak.

Az általános előírások betartása mellett a védelmi biztonság elsődleges prioritását kívánjuk biztosítani.

Alkalmazandó előírások:

1. Általános előírások 1. pontjában leírtak.
2. Általános előírások 2. pontjában leírtak. A fakadóvízes területként a mentettoldali töltéslátártól mért 110 m-es szélességet javasoljuk figyelembe venni. A Vízügyi Emlékhely környezetében a terület lejtését a Holt-Maros felé kell kialakítani.
3. Általános előírások 3. pontjában leírtak.
4. Általános előírások 4. pontjában leírtak.
5. Általános előírások 5. pontjában leírtak.
6. Általános előírások 6. pontjában leírtak.
7. Általános előírások 7. pontjában leírtak.

Tájékoztatom, hogy a fenti szakvélemény lényegi részei átvezetésre, beépítésre kerültek Szeged város Területrendezési Tervébe és Építési Szabályzatába. Az érvényben lévő rendezési és szabályozási tervek Újszeged és a térség árvízvédelmi biztonsága megőrzésének megfelelnek. E tervek szerint az árvízvédelmi töltés mentén az ún. „beszorult” telkek megközelítése céljából feltáró utak kerülnek kialakításra. A Bertalan híd újszegedi felvízi oldalán (Felső kikötő sorral párhuzamosan) a feltáró út már megvalósításra került, amely a védelmi biztonságnak megfelel és nyomvonalán a megközelítésen túl módot ad a közművezetékek elhelyezésére is.

További esetlegesen felmerülő kérdések tisztázásában rendelkezésre állunk.

Szeged, 2008. november 18.

Tisztelettel:

Andó Mihály
főmérnök

A handwritten signature in black ink, consisting of several fluid, connected strokes. The signature is positioned to the right of the printed name 'Andó Mihály főmérnök'.